

Velkommen til Støtte til innføring av ny opplæringslov

Teams 09.04.2025 kl. 12:00-13:00

Statsforvalteren i Rogaland

30.04.2025

Praktisk informasjon

- Spørsmål/problemstillinger som dere ønsker skal tas opp i disse møtene
 - sfropost@statsforvalteren.no
- Møtet blir tatt opp
 - lenken til opptak og PP blir sendt til skoleeier som videresender i sin organisasjon
 - PP blir også lagt ut på hjemmesiden vår
- Ikke rom for spørsmål og svar underveis i møtet

Teamsmøter 2025

- 9. april kl. 12:00-13:00
- 13. mai kl. 12:00-13:00
- 26. august kl. 12:00-13:00
- 29. oktober kl. 12:00-13:00

Informasjon på vår hjemmeside:

[Teamsmøter 2025 om opplæringsloven | Statsforvalteren i Rogaland](#)

Her finner dere også presentasjoner fra tidligere møter

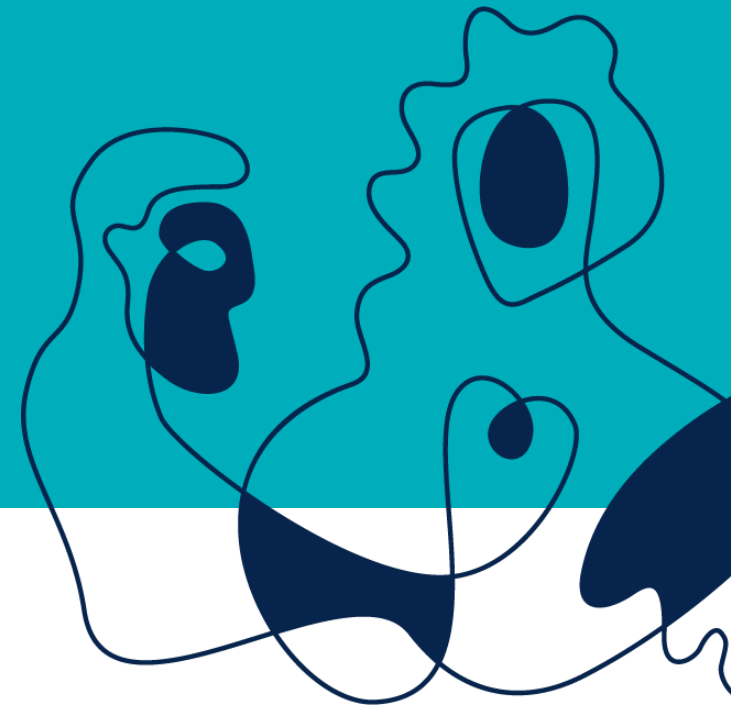

Tematikken i dag

- Nytt og nyttig fra Statsforvalteren og Udir
- Standpunktvurdering og klagebehandling våren 2025
- Tildeling av skoleplass, klage på tildeling og erfaringer fra vår saksbehandling
- Om privat grunnskoleopplæring i hjemmet og permisjon fra opplæringen

Nytt fra Udir og Statsforvalteren

Statsforvalteren i Rogaland

Tilskudd til arbeid med innføring av ny opplæringslov | Statsforvalteren i Rogaland

Statsforvalteren i Rogaland

Facebook facebook.com/statsforvaltarenrogaland/
Nettside statsforvalteren.no/ro

Tilskudd til arbeid med innføring av ny opplæringslov

Fylkeskommunen, kommuner og privatskoler i Rogaland kan nå søke Statsforvalteren om tilskudd til gjennomføring av tiltak for god innføring av ny opplæringslov. Det er satt av ca. 950.000 til formålet.

Kriterier for tildeling av tilskuddsmidler

- innholdet i tiltaket er knyttet til tolkning og etterlevelse av opplæringslov og/eller forskrift til opplæringslov
- tiltaket gjennomføres i nettverk, mellom skoler og/eller på tvers av kommuner
- tiltaket er ikke finansiert av andre tilskuddsmidler/ordninger
- dele erfaringer fra arbeidet
- tiltakene gjennomføres i løpet av skoleåret 2025/2026.

Søknaden må inneholde

- en kort beskrivelse av innhold i tiltaket og sammenheng med opplæringsloven
- hvem som samarbeider, når og hvordan tiltaket skal gjennomføres
- en kostnadsbeskrivelse (reisekostnader, eksterne fagpersoner, frikjøp, møteutgifter m.m.)
- kontaktperson for tiltaket, organisasjonsnummer og kontonummer til den kommunen eller privatskolen vi skal utbetale midlene til.

Søknadsfrist 9. mai 2025. Søknaden sendes på [send sikker melding](#) til Statsforvalteren i Rogaland merket med saksnummer 2025/4370, eller på epost til sfropost@statsforvalteren.no merket med samme saksnummer.

Med hilsen

Marianne Skogerbø (e.f.)
utdanningsdirektør
Dokumentet er elektronisk godkjent

Elisabeth Ur Fjørtoft
seniorrådgiver

Veiledere, ressurser m.m. på udir.no

- [Ny Veileder om gratisprinsippet i grunnskolen og videregående opplæring | udir.no](#)
- [Skoledemokratiet | udir.no](#) – informasjon til eleven
- [Fullføringsretten for elever med individuelt tilrettelagt opplæring | udir.no](#)
- Rett til mer opplæring
 - [Rett til mer opplæring for voksne | udir.no](#) (voksne)
 - [Rett til mer opplæring | udir.no](#) (elever og de som har opplæring i bedrift)
- [Veileder om praksiskandidatordningen | udir.no](#)
- [Rådgiving for elever | udir.no](#) – nå også med inf. om lærlinger
- [Veileder om realkompetansevurdering i grunnopplæringen | udir.no](#)
 - [Maler for opplæringsloven | udir.no](#)
- Det er rettet enkelte feil i dokumente:
[Føring av vitnemål og kompetansebevis for videregående opplæring i Kunnskapsløftet – 2025 | udir.no](#)
- [Tilskudd skolemiljøteam | udir.no](#)

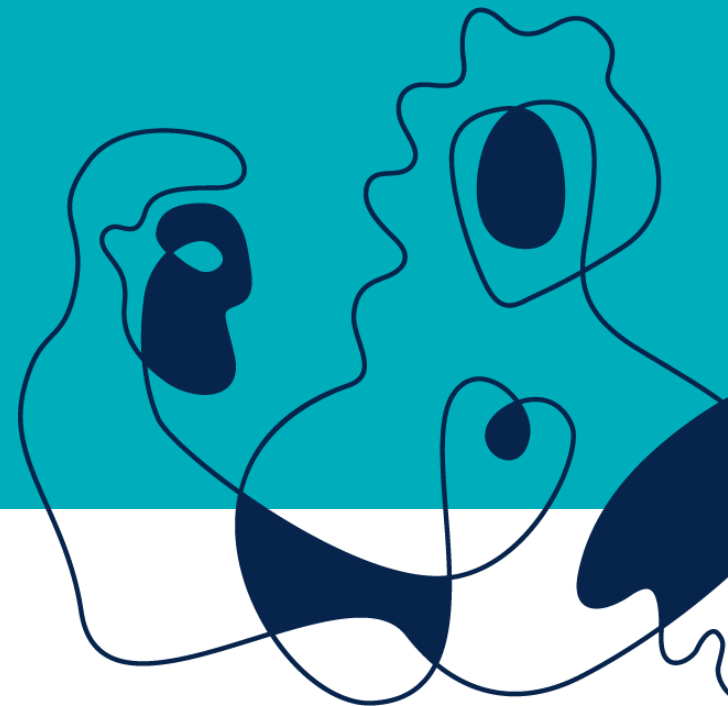
Klage på standpunktvurdering

Forskrift til opplæringslova kapittel 9 og 10

Forskrift til privatskolelova kapittel 6 og 7

Statsforvalteren i Rogaland

Hovedpunktene jf. §§ 9-1, 9-15 og 9-16

- Standpunktkarakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har ved avslutning av opplæringen.
- Kompetanse som eleven har vist i løpet av opplæringen, er en del av vurderingen når standpunktkarakteren skal fastsettes.
- Grunnlaget for vurdering i et fag er kompetansemålene i læreplanen i faget. Kompetansemålene skal forstås i lys av teksten "Om faget" i læreplanen.
- Forutsetninger, fravær, orden og oppførsel skal ikke inngå i vurderingen. Innsats skal bare være en del av vurderingsgrunnlaget i fag bare dersom det følger av læreplanen i faget.
- Eleven skal få mulighet til å vise kompetansen sin på flere og varierte måter.
- Eleven skal vite hva det blir lagt vekt på i fastsetting av standpunktkarakter.

Kilde: [Standpunktvurdering | udir.no](https://udir.no)

Statsforvalteren skal vurdere om skolen har fulgt reglene for fastsetting av standpunktkarakteren

Hovedpunktene jf. §§ 9-1, 9-15 og 9-16

- Standpunktkarakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har ved avslutning av opplæringen.
- Kompetanse som eleven har vist i løpet av opplæringen, er en del av vurderingen når standpunktkarakteren skal fastsettes.
- Grunnlaget for vurdering i et fag er kompetansemålene i læreplanen i faget. Kompetansemålene skal forstås i lys av teksten "Om faget" i læreplanen.
- Forutsetninger, fravær, orden og oppførsel skal ikke inngå i vurderingen. Innsats skal bare være en del av vurderingsgrunnlaget i fag bare dersom det følger av læreplanen i faget.
- Eleven skal få mulighet til å vise kompetansen sin på flere og varierte måter.
- Eleven skal vite hva det blir lagt vekt på i fastsetting av standpunktkarakter.

Kilde: [Standpunktvurdering | udir.no](https://www.udir.no/standpunkt-vurdering)

Er vi i tvil
om reglene
har blitt
fulgt?

Hva er nytt i regelverket?

Skolen kan omgjøre vedtaket til gunst for klager

- Dersom skolen setter opp karakteren
 - Ikke sendes til SF
 - Ny klagerett
- Dersom skolen ikke endrer karakteren
 - Klagen skal oversendes til SF
 - Ikke ny klagerett

Felles mål at regelendringen ikke fører til forsinket saksbehandling.

Hva må skolen sende inn

1. Klagen
2. Faglærers begrunnelse
3. Skolens uttalelse om saksbehandlingen
4. Andre dokumentasjonskrav eller relevant informasjon

Om skolens uttalelse om saksbehandlingen

- må gjøre greie for saksbehandlingen og om eleven har fått begrunnelse for karakteren
- kommentere det klager påpeker i klagen
- **redegjør for hvordan skolen har vurdert klagen**
- bekrefte at faglærers/skolens begrunnelse oppfyller kravene til fastsettelse av standpunktkarakter/IV

Faglærers begrunnelse må vise at reglene er fulgt

- ✓ At standpunktkarakteren er fastsatt ved avslutningen av opplæringen
- ✓ At standpunktkarakteren er et uttrykk for elevens samlede kompetanse i faget, inkludert at
 - Karakteren er satt på grunnlag av riktig læreplan
 - Grunnlaget for vurderinger har vært kompetansemålene
 - Det ikke er lagt vekt på utenforliggende hensyn
 - Faglærer har vurdert samlet kompetanse ved å løfte blikket fra ett og ett kompetansemål og sett dem i sammenheng

- ✓ At standpunktkarakteren er fastsatt på bakgrunn av at eleven har fått vise kompetanse på flere og varierte måter
- ✓ At eleven har blitt gjort kjent med læreplanen i faget og hva som blir vektlagt ved fastsettelsen av standpunktkarakteren

[Standpunktvurdering | udir.no](https://udir.no)

[Klage på fastsettelse av standpunktkarakter | Statsforvalteren i Rogaland](#)

Husk at skolen har plikt til å informere elevene om retten til å klage på fastsettelse av standpunktkarakter

Informasjon til elev og foresatte om klage på fastsettelse av standpunktkarakter

Nedenfor finner du informasjon om hvordan du kan klage på fastsettelse av standpunktkarakter.

Publisert 20.01.2025

Dokument

[Informasjon til elev og foresatte om klage på fastsettelse av standpunktkarakter.pdf](#)

4 GOD UTDANNING

Hva kan du klage på?

- Du kan klage på hvordan standpunktkarakteren i fag og i orden og oppførsel er fastsatt. Klageretten gjelder også hvis du ikke får tallkarakter til standpunkt, altså IV. Merk at du ikke kan klage på undervisningsvurderingen.
- Vi råder deg til å ta kontakt med skolen og be om å få en begrunnelse for karakteren før du bestemmer deg for å klage.

Hvem kan klage?

- Du som er elev, eller foresatt til elever under 18 år, har rett til å klage.
- Er du under 15 år må foresatt være enig i at dere skal klage.

Frist for å klage

- Klagefristen er 10 dager fra det tidspunktet du eller dine foresatte er gjort kjent med karakteren, eller burde gjort dere kjent med den.
- En ny frist på 10 dager gjelder fra det tidspunktet du evt. har krevd og fått en skriftlig begrunnelse for standpunktkarakteren din.
- Om hurtigklagefrist

Slik klager du

- Skriv hva du mener er feil i fastsettelsen av standpunktkarakteren og hvorfor.
- Skriv under på klagen. Er du under 15 år, må også foresatt skrive under.
- Send klagen til rektor ved skolen du går på.

Hva skjer når du klager?

Skolen vurderer først om de er enig i klagen din. Hvis skolen bestemmer seg for å sette opp karakteren din, eller bestemmer at du skal få tallkarakter i stedet for IV, får du en begrunnelse for det. Du får ny klagemulighet på den nye karakteren.

Hvis skolen ikke er enig i klagen din, sender de saken til Statsforvalteren.

Statsforvalteren kan avvise klagen, stadfeste (opprettholde) karakteren eller oppheve den. Statsforvalteren vurderer kun om skolen har fulgt reglene for fastsettelse av standpunktkarakter.

- Hvis Statsforvalteren opphever karakteren i fag, sendes saken tilbake til skolen for ny vurdering. Skolen fastsetter endelig karakter. Karakteren kan bli stående, bli justert opp eller ned.
- Hvis Statsforvalteren opphever vedtak om IV, skjer det samme. Saken sendes tilbake til skolen for ny vurdering. Følgende regler gjelder:

Foto: [Informasjon til elev og foresatte om klage på fastsettelse av standpunktkarakter](#) | Statsforvalteren i Rogaland

Forberedende opplæring for voksne og videregående opplæring for voksne

[Informasjon til voksne deltakere om klage på fastsettelse av standpunktkarakter | Statsforvalteren i Rogaland](#)

[Veiledning - klagebehandling ved klage på fastsetting av standpunktkarakter i fag for voksne deltakere | Statsforvalteren i Rogaland](#)

[Veiledning - klagebehandling ved klage på vedtak om ikke å fastsette standpunktkarakter i fag for voksne deltakere | Statsforvalteren i Rogaland](#)

Innsendingsskjema

The screenshot shows the Altinn web portal interface. At the top, there are navigation links: 'Altinn', 'innboks', 'alle skjema' (underlined), and 'profil'. A 'Language' dropdown menu is on the right. Below the navigation is a search bar with the text 'Søk etter innhold' and a magnifying glass icon. The main content area has a breadcrumb trail: 'Skjemaoversikt / Klage på standpunktkarakter'. Below this is a grey box containing the title 'Klage på standpunktkarakter' with a small icon of a document and a pencil. Under the title, it says 'Fra' followed by a description: 'Skjema for skoler som skal sende inn standpunktkarakterklager til Statsforvalteren for behandling. Er du elev og vil klage på en standpunktkarakter, må du ta kontakt med rektor ved skolen. Skjemaet krever innlogging med e-ID.' Below the description is a blue button labeled 'Start tjeneste'. Below the grey box, there is a section titled 'Om denne tjenesten' with a link 'Hvem skal bruke skjemaet?' circled in blue. Below this is the text 'Trenger du hjelp?' and a link for 'Teknisk brukerstøtte' with the URL 'https://www.statsforvalteren.no/hjelp' and an external link icon.

- Send inn på elektronisk skjema [Klage på standpunktkarakter](#)
- En innsending pr. karakter
- Husk å fylle ut alle felt i skjemaet
- Altinn
 - Rektor må ha rollen *daglig leder* eller *utfyller/innsender* for sin virksomhet
 - [Slik kan du be om tilgang](#)
 - SF har ikke tilgang til Altinn for skoler/skoleeiere

Viktig å huske på

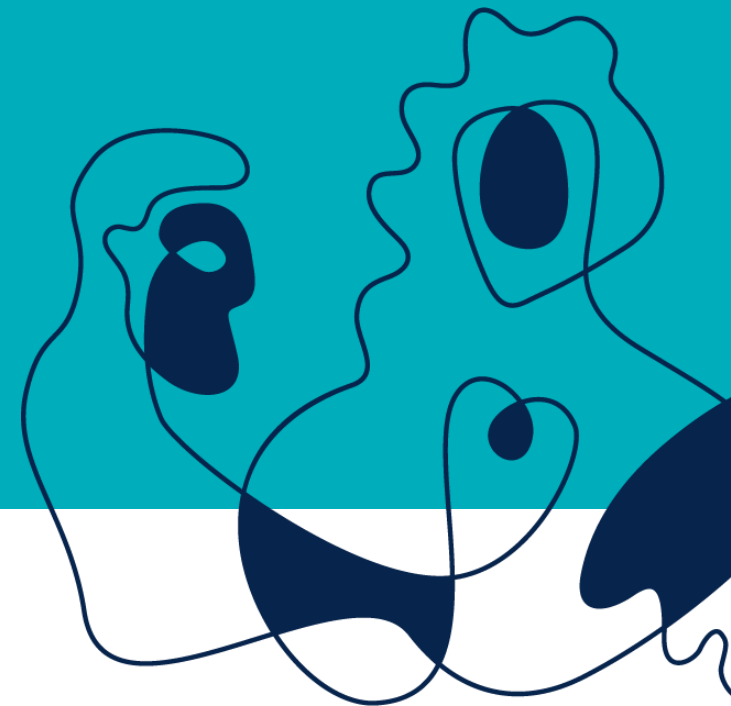
Planlegge for at

- Skolen skal vurdere klagen før den evt. sendes til SF
- At SF mottar klagen i tide til at avgjørelsen kan få betydning for opptak til høyere utdanning og videregående opplæring

Tildeling av skoleplass

Statsforvalteren i Rogaland

30.04.2025

Skoleplassering

Elevens rett, elevens beste og elevens rett til å medvirke

- Eleven har rett til å gå på en skole i nærmiljøet
- Prinsippene om elevens beste er lovfestet i opplæringsloven
 - Dobbeltregulering, må tolkes i lys av:
 - Barnekonvensjonen art. 3 og art. 12
 - Grunnloven § 104

§ 10-1 Det beste for eleven

Ved handlingar og avgjerder som vedkjem elevar, skal kva som er best for eleven, vere eit grunnleggjande omsyn.

§ 10-2 Elevane sin rett til medverknad

Elevane har rett til medverknad i alt som gjeld dei sjølve etter denne lova, og har rett til å ytre meiningane sine fritt. Elevane skal bli høyrde, og det skal leggjast vekt på meiningane deira etter alder og modning.

Hvilken grunnskole skal eleven gå på, § 2-6

- 1. Rett til en plass på en skole i nærmiljøet (nærskolen)
- Kommunen kan gi forskrift om skolekretser
- Kommunen kan fatte vedtak om tildeling av skoleplass i hver enkelt sak
- 2. Eleven kan søke om å få gå på en annen skole
- Kommunen bestemmer selv om de vil innvilge en slik søknad
- Elevens beste skal være et grunnleggende hensyn
- Sivilombudet har uttalt at dette hensynet til en viss grad begrenser det kommunale handlingsrommet
- SF kan overprøve kommunens vedtak

Elevens rett til å medvirke

Foto: Stockbilder

- Rett til å bli hørt i forhold som påvirker dem
- Saksbehandlingsregel
- Viktig i vurderingen av elevens beste
- Gjelder alle elever som er i stand til å danne seg egne synspunkter
- Skal fritt få gi uttrykk for sine synspunkter
- En rett, ikke en plikt
- Ikke nødvendig med samtykke fra foreldre
- Jo eldre elever, jo viktigere at de høres direkte og ikke bare gjennom foreldrene
- Dere må vise hvordan elevens mening kommer fram og hva den er

Elevens beste

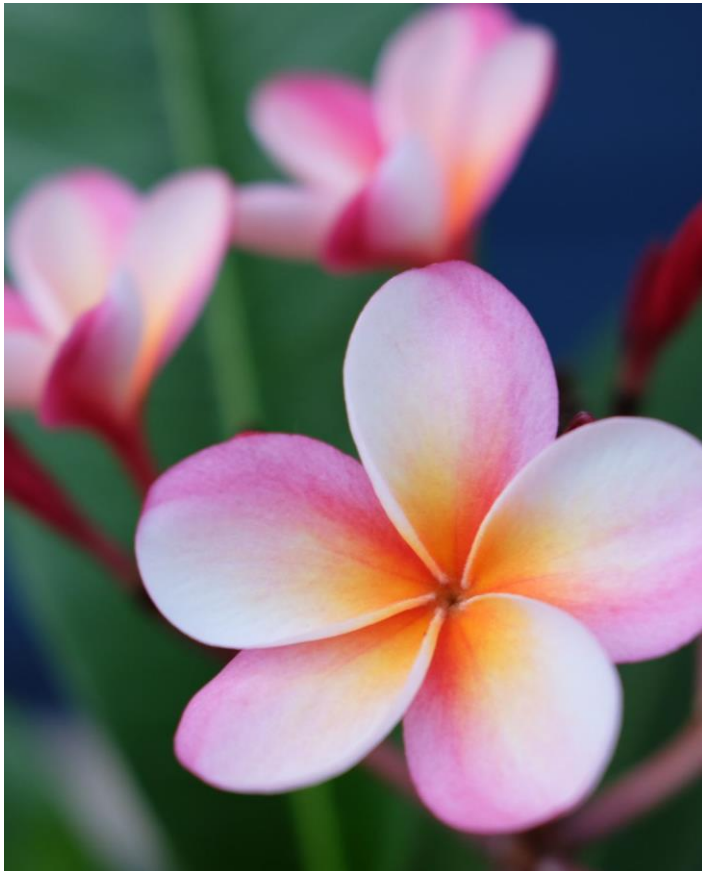

Foto: Stockbilde

- Skal vurderes i alle avgjørelser som berører elever.
- Et grunnleggende hensyn: Skal tillegges større vekt enn andre hensyn.
- En rettighet, et generelt prinsipp og en saksbehandlingsregel: Saksbehandlingsfeil dersom dette ikke blir gjort.
- Rettslig standard: Forandrer seg over tid, i tråd med samfunnets utvikling.
- Dynamisk og kontekstuel: Elevens beste må forstås og vurderes ut ifra en rekke forhold i elevens liv.

Trinnene i vurderingen av elevens beste

Identifisere elevens
interesser

Vurdere hva som er
best for eleven

Vekte elevens beste
opp mot andre hensyn

Vise

Identifisere elevens interesser

- Undersøke situasjonen eleven er i og kartlegge hvilke behov eleven har
- Hva innhenter man dokumentasjon om?
 - FNs Barnekomité sin momentliste →
 - Hvilke momenter som er relevante å innhente informasjon om avhenger av den enkelte sak
- Hvem innhenter man dokumentasjon fra?
 - Eleven selv
 - Foresatte
 - Andre som kjenner eleven, eks. avgiverskole
 - Laget rundt eleven, eks. sakkyndige, lege

Barnets syn

Barnets identitet, karaktertrekk og egenskaper

Familiemiljø og opprettholdelse av nære relasjoner

Beskyttelse, omsorg og sikkerhet for barnet

Sårbarhet eller sårbare situasjoner

Barnets rett til liv og utvikling

Barnets fysiske og psykiske helse

Barnets rett til utdanning

Vurdere hva som er best for eleven

- Individuell og konkret vurdering, sett i lys av de interessene eleven har.
- Forsvarlig vurdering i tråd med regelverket og faglige synspunkt.
- Eleven kan ha flere og motstridende interesser, det må da gjøres en avveining.
- Konkludere og begrunne.
- Her kan dere konkludere med at dere mener det vil være til elevens best å starte på en annen skole enn nærskolen – vektingen mot andre hensyn kommer senere

Fordeler med å starte på nærskole

- Etablere seg i nytt nærmiljø
- Gå i klasse med elever som bor i nærheten
- Positive effekter av ny klasse
- Kortere reisevei til skolen

Fordeler med en annen skole

- Venner som går der
- Venner fra fritidsaktiviter
- Sjenert og sensitiv personlighet
- Er i en sårbar alder
- Har allerede vært gjennom en del miljøskifter
- Har et ustabilt hjemmemiljø
- Dårlige erfaring mer skolemiljøet
- At familien flytter midt i et løp

Vekte elevens beste opp mot andre hensyn

- Elevens beste må vektes opp mot andre motstridende hensyn i saken.
- Elevens beste er et grunnleggende hensyn og skal veie tungt, men er ikke alltid utslagsgivende.
- Jo sterkere elevens beste taler for en bestemt løsning, jo mer skal til for å sette det til side.
- Konkludere og begrunne
 - Hva veier tyngst, elevens beste eller andre hensyn?
 - Hvorfor

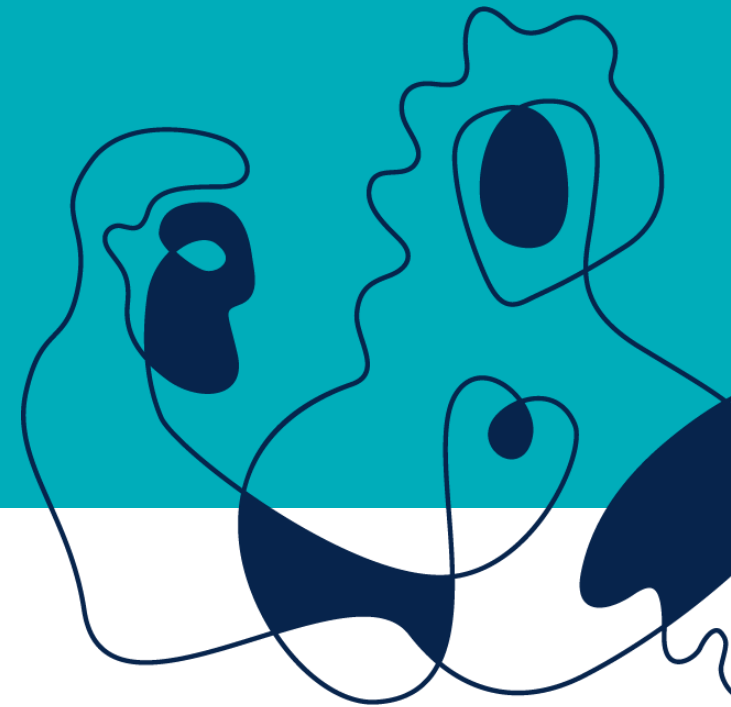
Elevens beste å bytte til en annen skole

Andre hensyn

- Dårlig kapasitet på skolen
- Skjønnsmessig pedagogisk vurdering
- Krevende klassemiljø
- Andre elevers beste
- Avstand til skolen/skolevei
- Hvile og fritid
- Kommunens forskrift om skolekretser

Om privat grunnskoleopplæring i hjemmet og permisjon fra opplæringen

Statsforvalteren i Rogaland

Regler for permisjon og grunnskoleopplæring i hjemmet

Nye regler for permisjon § 2-2 fjerde ledd

- Nå bare et krav om at opplæringen samlet sett må være forsvarlig
- 10-dagersfristen er ikke lenger lovfestet
- Kommunen bør lage egen forskrift om permisjon. Kommunen kan selv bestemme kriterier og lengden på permisjonen, etter en forsvarlighetsvurdering

Privat grunnskoleopplæring i hjemmet § 22-5

- Privat grunnskoleopplæring i hjemmet er en rett foresatte har
- Hjemmeopplæringen må likevel oppfylle visse minstekrav
- Kommunen skal innen 3 mnd etter oppstart føre tilsyn med hjemmeopplæringen

Enkelte spørsmål

- Privat grunnskoleopplæring i hjemmet kan ikke være midlertidig
- Kan f.eks. ikke godkjennes hvis eleven bare er i permisjon
- Privat grunnskoleopplæring i hjemmet kan ikke brukes som et alternativ til permisjon
- "I hjemmet" betyr i hjemmet eller i nærheten - kan ikke legges til andre deler av landet eller i utlandet

Spørsmål om lovtolkninger sendes til
sfropost@statsforvalteren.no
og svares ut skriftlig

Referanser

[Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa \(opplæringslova\) | udir.no](#) (med visning av forarbeidene)

[Forskrift om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa \(opplæringsforskrifta\) | udir.no](#) (med visning av merknadene)

[Prop. 57 L \(2022–2023\) \(regjeringen.no\)](#) (forarbeidet)

[Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa \(opplæringslova\) – Lovdata](#)

[Regelverk for skole og opplæring | udir.no](#)

Takk for oppmerksomheten!

Velkommen til neste møte 13. mai

Statsforvalteren i Rogaland

30.04.2025